

object of tactical influence, main of which are: investigative situation, activity planning, actions related to the preparation and conduct of an investigative (search) action, either a system of investigative (search) actions or a tactical operation, etc.; d) determination of the means and methods for task solving, to which the author refers: tactical maneuver, the system of tactical maneuvers, investigative (search) action, system of investigative (search) actions, tactical operation, etc.; e) choice of a tactical solution from the possible alternatives suggests determining the optimal variant of a tactical solution using selected method; e) decision implementation involves theoretical structure transformation of the decision into actual actions of investigative (judicial) activity subject. According to the author this sequence is due to the existing investigative situation and is always unchanged.

Keywords: tactical decision, stages of making tactical decisions, volitional act.

DOI: <https://doi.org/10.32353/khrife.2018.10>

УДК 343.98

М. В. Капустіна, доцент кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцент
E-mail: marietta-k@ukr.net

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ ДОКУМЕНТІВ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЯТРОГЕННИХ ЗЛОЧИНІВ (оглядова стаття)

Висвітлено організаційно-правові проблеми здійснення огляду документів при розслідуванні злочинів, учинених у сфері надання медичної допомоги, і запропоновано шляхи їх вирішення. Акцентовано увагу на тому, що слідчому огляду документів передують здійснення такого заходу забезпечення кримінального провадження, як тимчасовий доступ до речей і документів. Розглянуто правила та механізм застосування цього заходу. Окреслено перелік документів, що підлягають огляду при розслідуванні злочинів, учинених у сфері надання медичної допомоги. Визначено обставини, які слідчий може встановити при проведенні огляду цих документів. Зазначено, що відомості, котрі містяться в медичних документах і можуть бути отримані слідчим під час їх огляду, належать до лікарської таємниці. Розглянуто відомості, які становлять лікарську таємницю.

Ключові слова: ятрогенні злочини, розслідування злочинів у сфері надання медичної допомоги, огляд медичної документації, лікарська таємниця, тимчасовий доступ до речей і документів.

При розслідуванні злочинів у сфері надання медичної допомоги доказуванню підлягає значне коло обставин. Доволі специфічними та водночас найбільш інформативними є: факт порушення стандарту та технології надання медичної допомоги, дефект як наслідок порушення стандарту та технології надання медичної допомоги, вид, етап медичної допомоги, у процесі якого мало місце порушення стандарту та технології, фізіологічний стан пацієнта, його поведінкові особливості, професійні й особисті якості медич-

ного працівника та ін. Ці обставини встановлюються шляхом проведення необхідних слідчих і процесуальних дій, однією з яких є огляд медичної документів.

Проблематика розслідування злочинів у сфері надання медичної допомоги досліджувалася у роботах Л. Г. Дунаєвської, Є. П. Іщенко, В. Д. Пристанкова, М. М. Яковлева та ін. Водночас організаційно-правові питання проведення огляду медичних документів не розглядалися й не досліджувалися.

Метою статті є висвітлення організаційно-правових проблем здійснення огляду документів при розслідуванні злочинів, учинених у сфері надання медичної допомоги, та запропонування шляхів їх вирішення.

Вивчення та аналіз нормативних актів і літературних джерел з окресленої проблематики надають підстави стверджувати, що більшість медичних документів, котрі підлягають огляду, містять в собі лікарську таємницю. Окремі питання щодо визначення змісту лікарської таємниці досліджувалися в роботах таких учених, як В. І. Акопов, Л. В. Калуннікова, Є. Н. Маслов, В. П. Новосьолов, І. Л. Петрухін, С. Г. Стеценко, Л. Д. Удалова, І. В. Шатковська та ін. Наукові підходи більшості зазначених учених до розуміння лікарської таємниці збігаються з нормою ст. 40 «Лікарська таємниця» Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», у якій зазначено, що медичні працівники й інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну й сімейну сторони життя громадянина, не мають права розголошувати ці відомості, крім передбачених законодавчими актами випадків¹. Крім того, такі науковці, як І. Л. Петрухін, С. Г. Стеценко та І. В. Шатковська вважають за доцільне розширити перелік відомостей, що становлять лікарську таємницю, зазначених законодавцем. Ці вчені пропонують включити в лікарську таємницю відомості про: факт звернення за медичною допомогою; діагноз; призначене лікування (його методи і їх ефективність); прогноз захворювання й будь-які медичні дії, що мали місце стосовно особи².

До основних документів, які підлягають огляду при розслідуванні злочинів у сфері надання медичної допомоги, належать: медична карта стаціонарного хворого; протокол патолого-анатомічного дослідження; картка пацієнта, який вибув із стаціонару; медична карта амбулаторного хворого; журнали запису оперативних утручань у стаціонарі, обліку прийому хворих у стаціонар і відмов від госпіталізації, запису висновків лікарсько-консультативної комісії, реєстрації амбулаторних хворих; інформована добровільна згода пацієнта на проведення діагностики, лікування й на проведення операції та знеболення й ін. Так, при огляді, наприклад, таких документів, як:

¹ Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 №2801-ХІІ. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення: 13.03.2018).

² Петрухін І. Л. Личная жизнь: пределы вмешательства. Москва : Юрид. лит., 1989. С. 24; Стеценко С. Г., Шатковська І. В. Медичне право України (правове забезпечення лікарської таємниці) : монографія. Київ : Атіка, 2010. С. 24–25.

— *медична карта стаціонарного хворого*, з якої слідчий може отримати відомості про: дату й час госпіталізації; найменування та код закладу охорони здоров'я, який направив хворого до стаціонару; діагноз при госпіталізації й код захворювання; заключний клінічний діагноз хворого при виписці або смерті; вид госпіталізації і її привід (уперше або повторно); скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, об'єктивний стан хворого, попередній діагноз, план обстеження та план медичного лікування; результати обстежень (лабораторні, ультразвукові, рентгенологічні, функціональна діагностика тощо), оглядів і консультацій хворого лікарями-спеціалістами; стан медичного лікування; проведення хірургічних утручань або процедур, їх дата, тривалість (кількість годин, хвилин), код і назва процедури або хірургічної операції, прізвище, ім'я, по батькові та реєстраційний номер суміжного спеціаліста, вид анестезії та реєстраційний номер лікаря-анестезіолога, ускладнення, якщо такі мали місце; кількість проведених хворим у закладі охорони здоров'я ліжко-днів; результат медичного лікування хворого (виписаний з: одужанням; поліпшенням; погіршенням; помер або переведений до іншого закладу охорони здоров'я); виписний епікриз, у якому коротко резюмуються дані про стан хворого при госпіталізації та виписці;

— *протокол патолого-анатомічного дослідження*, з якого слідчий отримує відомості про: патолого-анатомічний діагноз; наявність помилки клінічної діагностики; розбіжність діагнозів; дані пізньої діагностики; причини помилкової діагностики; динаміку клінічних, морфологічних і біохімічних змін у процесі настання смерті; механізм зародження, а також розвитку хвороби та її окремих проявів; клініко-морфологічний аналіз випадку; результати порівняння клінічного та патолого-анатомічного діагнозів; основну причину смерті; дату проведення розтину; відомості про хід патолого-анатомічного дослідження з докладним описом усіх змін, що були виявлені під час розтину трупа;

— *картка пацієнта, який вибув із стаціонару*. З неї можна встановити відомості про: дату та час госпіталізації; найменування й код закладу охорони здоров'я, який направив пацієнта на госпіталізацію; діагноз при госпіталізації та код захворювання; відділення закладів охорони здоров'я при госпіталізації та при виписці; вид госпіталізації; строк госпіталізації; результат медичного лікування пацієнта; дату та час виписки або смерті пацієнта; кількість проведених пацієнтом у закладі охорони здоров'я ліжко-днів; заключний клінічний діагноз хворого при виписці або смерті; ускладнення основного діагнозу або супутніх захворювань (у разі наявності); прояви побічної дії лікарського засобу; патологічні стани, що призвели до безпосередньої причини смерті, та інші суттєві стани, які призвели до смерті, але не пов'язані з безпосередньою причиною смерті; медичні процедури чи хірургічні операції, їх дати, тривалість проведення, код і назву процедури або хірургічної операції; прізвище, ім'я, по батькові спеціаліста, який проводив медичну процедуру або хірургічну операцію; вид анестезії, прізвище, ім'я, по батькові анестезіолога; ускладнення, якщо такі мали місце; дату та

дані про обстеження, які були проведені під час лікування пацієнта в цьому закладі охорони здоров'я;

— *журнал обліку прийому хворих у стаціонар і відмов від госпіталізації*, з якого можна отримати відомості про: заклад охорони здоров'я, яким був направлений хворий, або прізвище, ім'я, по багькові особи, яка доставила хворого; відділення, у яке був госпіталізований хворий, і номер медичної карти стаціонарного хворого; дату й час госпіталізації хворого; діагноз хворого, поставлений закладом охорони здоров'я, який направив його в стаціонар; заключний діагноз хворого при виписці його зі стаціонару; інформацію щодо виписаного, переведеного в інший стаціонар хворого із зазначенням дати та найменування закладу охорони здоров'я, куди він був переведений; причину відмови хворому в госпіталізації (відсутність показань, направлення в інший стаціонар, відмова самого хворого тощо) і короткий опис об'єктивного стану хворого на час відмови; ужиті заходи щодо хворого в разі відмови від госпіталізації (надання амбулаторної допомоги, направлення в інший стаціонар тощо);

— *журнал запису оперативних втручань у стаціонарі*, з якого слідчий отримує відомості щодо: особи хірурга, анестезіолога; діагнозу до операції; виду анестезії, що застосовувалася; діагнозу після операції; осіб асистентів і операційної медичної сестри; ходу операції та її тривалості; стану хворого під час оперативного втручання; лікувальних заходів, які проводилися в період проведення оперативного втручання (ін'єкції препаратів, дача кисню тощо)¹.

Отже, безперечним фактом є те, що зазначені відомості, котрі містяться в медичних документах і можуть бути отримані слідчим у ході їх огляду, належать до лікарської таємниці та до кола обставин, які підлягають доказуванню в кримінальних провадженнях щодо злочинів у сфері надання медичної допомоги.

Для того щоб здійснити огляд медичної документації, слід дотримуватися певної процедури, яка пов'язана з наданням доступу до документів. Ідеться про те, що слідчому огляду документів передують здійснення такого заходу забезпечення кримінального провадження, як тимчасовий доступ до речей і документів. Оскільки саме цей захід забезпечення кримінального провадження надає можливість органам досудового розслідування ознайомитися з певними речами та документами, що містять відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин кримінального правопорушення, зробити їх копії та в разі прийняття відповідного рішення слідчим суддею, судом вилучити їх (здійснити виїмку).

Вивчення й аналіз норм Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК) надає підстави стверджувати, що тимчасовий доступ до документів має відповідні правила та механізм застосування. До основних

¹ Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування : наказ МОЗ України від 14.02.2012 № 110. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення: 17.03.2018).

правил застосування належать: 1) тимчасовий доступ до речей і документів здійснюється на підставі ухвали слідчого судді, суду; 2) застосування такого заходу не допускається, якщо слідчий, прокурор не доведе, що: а) існує обґрунтована підозра щодо вчинення кримінального правопорушення такого ступеня тяжкості, що може бути підставою для застосування цього заходу забезпечення кримінального провадження; б) потреби досудового розслідування виправдовують такий ступінь втручання в права й свободи особи, про який ідеться в клопотанні слідчого прокурора; в) може бути виконане завдання, для досягнення якого слідчий, прокурор звернувся із клопотанням; 3) слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів тільки в тому разі, якщо сторона кримінального провадження у своєму клопотанні доведе наявність достатніх підстав уважати, що ці речі або документи: а) перебувають або можуть перебувати у володінні відповідної фізичної або юридичної особи; б) самі собою або в сукупності з іншими речами й документами кримінального провадження, у зв'язку з яким надається клопотання, мають суттєве значення для встановлення важливих обставин у кримінальному провадженні; в) не становлять собою або не включають речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю. У випадках, коли слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, сторона кримінального провадження, крім зазначених обставин, повинна довести можливість використання як доказів відомостей, що містяться в цих речах і документах, та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів; 4) сторони кримінального провадження мають право звернутися до слідчого судді, суду з клопотанням про тимчасовий доступ до речей і документів, за винятком таких, доступ до яких заборонено, а саме: листування або інші форми обміну інформацією між захисником і його клієнтом або будь-якою особою, яка представляє його клієнта у зв'язку з наданням правової допомоги; об'єкти, які додані до такого листування або інших форм обміну інформацією; 5) ухвала слідчого судді, суду є обов'язковою для виконання всіма підприємствами, установами й організаціями, службовими особами та громадянами, жодні обставини не можуть бути поважними для відмови пред'явити або добровільно видати речі, документи, які вимагає уповноважена особа. А отже, особа, яка зазначена в ухвалі слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів як їх володілець, зобов'язана надати тимчасовий доступ до зазначених в ухвалі речей і документів особі, указаний у відповідній ухвалі слідчого судді, суду¹.

Щодо механізму застосування тимчасового доступу до речей і документів, то на сьогодні передбачено послідовний порядок дій для здійснення цього заходу забезпечення кримінального провадження, а саме: 1) клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів подається до

¹ Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України : у 3 т. / за ред. О. В. Стовби. Харків, 2013. Т. 1. С. 391–403.

місцевого суду, у межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування. До клопотання слідчого, прокурора про застосування цього заходу забезпечення додається витяг з ЄРДР щодо кримінального провадження, у рамках якого до слідчого судді, суду подається клопотання. Слідчий має право звернутися із зазначеним клопотанням тільки за погодженням із прокурором, який здійснює нагляд за законністю провадження досудового розслідування. Слідчий суддя не повинен приймати до провадження клопотання слідчого, якщо воно не було погоджено з прокурором, або той із ним не погодився, або з клопотання незрозуміло, який саме прокурор дав згоду; 2) розгляд клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів слідчим суддею, судом може бути здійснено двома шляхами. Перший полягає в тому, що слідчий суддя, суд здійснює судовий виклик особи, у володінні якої знаходяться такі речі та документи. У повістці про судовий виклик зазначається про обов'язок збереження речей і документів у тому вигляді, у якому вони перебувають на момент отримання судового виклику. Слідчий суддя, суд розглядає клопотання за участю сторони, яка подала клопотання, та особи, у володінні якої знаходяться речі та документи. Другий шлях розгляду клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів застосовується, якщо сторона, яка звернулася з клопотанням, доведе наявність достатніх підстав уважати, що існує реальна загроза зміні або знищення речей чи документів. У такому разі клопотання розглядається слідчим суддею, судом без виклику особи, у володінні якої вони знаходяться; 3) слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів тільки в тому випадку, коли сторона кримінального провадження, яка звернулася з відповідним клопотанням, доведе наявність обставин, що були зазначені в правилах застосування (п. 3). Також слідчий суддя, суд в ухвалі про надання тимчасового доступу до речей і документів може дати розпорядження про надання можливості вилучення речей і документів, якщо сторона кримінального провадження доведе наявність достатніх підстав уважати, що без такого вилучення існує реальна загроза або знищення речей чи документів, або таке вилучення необхідне для досягнення мети отримання доступу до речей та документів. Ухвала слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів складається у двох примірниках. Зазначеній в ухвалі слідчого судді, суду особі вручається оригінал ухвали. Другий примірник ухвали залишається в судовій справі; 4) особа, якій надано дозвіл на тимчасовий доступ до речей і документів, пред'являє їх володільцю оригінал ухвали суду, вручає її копію та пропонує надати до них доступ. Факт пред'явлення ухвали слідчого судді, суду, вручення її копії засвідчується підписом володільця на оригіналі цього судового рішення; 5) якщо речі та документи вилучаються, складається їх опис, який вручається володільцю. На вимогу володільця особою, яка проводить цю процесуальну дію, має бути залишено копії вилучених документів; 6) у разі невиконання ухвали про тимчасовий доступ до речей і документів застосовується кримінально-процесуальна санкція. Слідчий суддя, суд за клопотанням сторони кримінального

провадження, якій надано право на доступ до речей і документів, має право постановити ухвалу про дозвіл на проведення обшуку з метою відшукування та вилучення зазначених речей і документів¹.

Ураховуючи специфіку злочинів у сфері надання медичної допомоги, на нашу думку, доцільно здійснювати саме вилучення медичної документації, якщо слідчий у клопотанні про тимчасовий доступ до речей і документів обґрунтує необхідність вилучення документів, а слідчий суддя, суд приймуть відповідне рішення та в ухвалі нададуть розпорядження про надання можливості їх вилучення. Доцільність вилучення документів пояснюється тим, що медичні працівники можуть уносити в них певні зміни, намагаючись уникнути відповідальності або приховати неналежне надання медичної допомоги. Але, коли в ухвалі про тимчасовий доступ до речей і документів є розпорядження щодо надання можливості їх вилучити, далі постають питання, на які ретельний аналіз положень КПК відповіді не надає. Ці питання стосуються правового статусу цих речей і документів, а саме чи можна їх відносити до тимчасово вилученого майна; строків перебування цих речей і документів у особи, яка проводила цю процесуальну дію.

Вивчення та аналіз кримінально-процесуального законодавства, результатів узагальнень судово-слідчої практики надають можливість запропонувати певний механізм розв'язання зазначених неврегульованих проблемних питань. Отже, після вилучення цих речей і документів, за ухвалою про тимчасовий доступ до речей і документів, на наш погляд, необхідно негайно проводити їх огляд відповідно до вимог ст. 237 КПК, оскільки в ході огляду слідчий може встановити, чи є підстави вважати, що вилучені та оглянуті документи чи речі відповідають критеріям, зазначеним у ч. 2 ст. 167 КПК. У разі коли цих підстав достатньо, необхідно накладати арешт на ці документи чи речі. Отже, слід керуватися вимогами статей 170–175 КПК, тобто прокурору, слідчому за погодженням із прокурором необхідно звернутися до слідчого судді чи суду з клопотанням на арешт майна, причому це клопотання повинно бути подано не пізніше наступного робочого дня після вилучення майна, причому пропонуємо точкою відліку часу вважати не момент вилучення майна за ухвалою про тимчасовий доступ до речей і документів, а момент закінчення огляду речей та документів і оформлення відповідних протоколів (протоколу огляду документів або речей та протокол тимчасового вилучення майна). Своєю чергою, це клопотання повинно бути розглянуто слідчим суддею, судом не пізніше двох днів з дня його надходження до суду. За результатами розгляду клопотання слідчий суддя, суд виносить вмотивовану ухвалу про арешт майна або про відмову в задоволенні клопотання. У разі коли підстав, що речі чи документи відповідають критеріям ч. 2 ст. 167 КПК, недостатньо, вони повинні бути повернені особі, у якої вони були вилучені, про що прокурор виносить постанову про визнання безпідставним тимчасове вилучення майна (речей і документів).

Таким чином, на нашу думку, запропоновані шляхи вирішення організаційно-правових проблем проведення огляду документів, що містять лікар-

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар : у 2 т. / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін. Харків : Право, 2012. Т. 1. С. 424, 428–432.

ську таємницю, сприятимуть ефективному розслідуванню злочинів, учинених у сфері надання медичної допомоги.

ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПРОВЕДЕНИЯ ОСМОТРА ДОКУМЕНТОВ ПРИ РАССЛЕДОВАНИИ ЯТРОГЕННЫХ ПРЕСТУПЛЕНИЙ

Капустина М. В.

В статье рассмотрены организационные и правовые проблемы проведения осмотра документов при расследовании ятрогенных преступлений. Предложены пути разрешения этих проблем. Обращено внимание на то, что следственному осмотру документов предшествует проведение такой меры обеспечения уголовного производства, как временный доступ к вещам и документам, содержащим определенные сведения. Эти сведения могут быть использованы как доказательства фактов или обстоятельств преступления. Кроме ознакомления с вещами и документами, эта мера предоставляет возможность сделать копии, а в случае принятия определенного решения следственным судьей, судом – изъять их. Рассмотрены правила и механизм применения этой меры. Обращено внимание на целесообразность изъятия медицинской документации, поскольку медицинские работники могут вносить изменения в документы. Они делают это для того, чтобы избежать ответственности или скрыть преступление.

Определен перечень документов, которые подлежат осмотру при расследовании преступлений, совершаемых в сфере предоставления медицинской помощи. К таким документам относятся: медицинская карта больного; протокол патологоанатомического исследования; карта пациента, который выбыл из стационара; медицинская карта амбулаторного больного; журнал записей оперативных вмешательств в стационаре, учета приема больных в стационар и отказа от госпитализации и другие. Отмечено, что сведения, которые содержатся в медицинских документах и могут быть получены следователем при их осмотре, относятся к врачебной тайне. Врачебной тайной является информация: о заболевании, медицинском осмотре и его результатах, о факте обращения за медицинской помощью, диагнозе, назначенном лечении, прогнозе заболевания, интимной и семейной стороне жизни и любые медицинские действия, которые были проведены относительно пациента.

Ключевые слова: ятрогенные преступления, расследование преступлений в сфере предоставления медицинской помощи, осмотр медицинской документации, врачебная тайна, временный доступ к вещам и документам.

ORGANIZATIONAL AND LEGAL ISSUES OF DOCUMENTS SURVEY PERFORMING WHILE IATROGENIC CRIME INVESTIGATION

Капустина М. В.

This article considers organizational and legal issues of performing document survey during of iatrogenic crime investigation. Proposed ways to resolve these problems. Attention is drawn to the fact that investigative survey of documents is preceded by one of the measures to ensure criminal proceedings. Such a measure is temporary access to belongings and documents containing certain information. This information can be used as evidence of the fact or circumstances of the crime. Except familiarization with belongings and documents, this measure allows to make copies, and in the case of a certain decision made

by investigating magistrate or court to seize them. The rules and mechanism of this measure application are considered. Attention is drawn to the expediency of medical record seizure, since medical personnel can make changes to documents. They do this in order to avoid responsibility or to hide a crime.

A list of documents that are subject to survey during the investigation of crimes committed during medical care provision is defined. Such documents include: patient medical records; autopsy report; medical record of the patient who left the hospital; outpatient medical record; record about surgical treatments at hospital, records about admission to the hospital, refusal of hospitalization, etc. It was noted that information contained in the medical records and can be obtained by investigator during their survey is classified as medical secrecy. Medical secrecy is information about: the disease, medical survey and its results, fact of medical help handling, diagnosis, prescribed treatment, prognosis of the disease, intimate and family side of life, and any medical actions that were taken regarding the patient.

Keywords: iatrogenic crimes, investigation of crimes in the field of medical care provision, survey of medical records, medical secrecy, temporary access to belongings and documents.

DOI: <https://doi.org/10.32353/khrife.2018.11>

УДК 343.98

Н. В. Павлюк, асистент кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук
E-mail: nat.pavluk.np@gmail.com

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТРИВИМІРНИХ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ І СУЧАСНИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ У ДІЯЛЬНОСТІ З РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ

Розглянуто питання, пов'язані з упровадженням інноваційних методів, технологій і науково-технічних засобів у діяльність з розслідування злочинів. Акцентовано увагу на технологічних можливостях систем 3D-візуалізації на прикладах їх використання в зарубіжних країнах як науково-технічного засобу фіксації обстановки місця події та подальшої реконструкції злочину. Аргументовано доцільність розширення кола застосування 3D-систем лазерного сканування в сучасній слідчо-судовій практиці нашої держави з метою підвищення рівня забезпечення органів досудового розслідування науково-технічними засобами та наближення його до європейських стандартів.

Ключові слова: боротьба зі злочинністю, лазерні сканери, системи 3D-візуалізації, реконструкція картини злочину, тривимірні цифрові технології, фіксація місця події.

Ефективність боротьби зі злочинністю пов'язана з використанням можливостей інноваційних методів і технологій, новітніх науково-технічних засобів під час розслідування й розкриття злочинів, що сприяє швидкому, якісному отриманню доказової інформації, економії сил і часу суб'єктів,